

SIKKERHEDSDATABLAD

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1. Produktidentifikator:**

Modified Harris Hematoxylin.

1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:

Til forskning og analyse.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:

AXLAB A/S

Bygstubben 12 Tlf. 35 43 18 81

2950 Vedbæk Fax 35 43 00 73

Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): torben@axlab.dk

1.4. Nødtelefon:

82 12 12 12 (Giftlinjen - døgnåben alle dage).

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:**

Alttox a/s har vurderet, at blandingen ikke skal klassificeres efter EU (67/548 eller 1999/45) og CLP (1272/2008).

2.2. Mærkningselementer:

Ingen.

2.3. Andre farer: Ingen kendte.

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.2. Blandinger:** Blanding indeholdende vand (83-87%), aluminiumammoniumsulfat (5-9%) samt nedenstående stoffer.

% w/w	Stofnavn	CAS	EF-nr.	Index-nr.	REACHreg.nr.	Stoffklassificering	Note
3-4	Ethanol	64-17-5	200-578-6	603-002-00-5	-	EU: F;R11 CLP: Flam. Liq. 2;H225	1
<1	Methanol	67-56-1	200-659-6	603-001-00-X	-	EU: F;R11 T;R23/24/25-39/23/24/25 CLP: Flam. Liq. 2;H225 Acute Tox.3;H301+H311+H331 STOT SE 1;H370	1
<1	Isopropanol	67-63-0	200-661-7	603-117-00-0	-	EU: F;R11 Xi;R36 R67 CLP: Flam. Liq. 2;H225 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H336	1
1-2	Eddikesyre	64-19-7	200-580-7	607-002-00-6	-	EU: R10 C;R35 CLP: Flam. Liq. 3;H226 Skin Corr. 1A;H314	1
< 1	Hematoxylin	517-28-1	208-237-3	-	-	EU: Xi;R36/37/38 CLP: Skin Irrit. 2;H315 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H335	
< 0,1	Diazolidinyl urea	78491-02-8	278-928-2	-	-	EU: R43 CLP: Skin Sens. 1;H317	

1) Stoffet er et organisk opløsningsmiddel.

Ordlyd af faresætninger - se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:

- Indånding: Bring personen i frisk luft. Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge.
Hud: Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Ved fortsat irritation: Søg læge.
Øjne: Skyl grundigt med vand eller fysiologisk saltvand. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Ved fortsat irritation: Søg læge.
Indtagelse: Skyl munden grundigt og drik rigelige mængder vand. Ved ubehag: Søg læge.
Forbrænding: Skyl med vand indtil smerterne er ophørt. Fjern under skylningen ikke fastbrændt tøj fra det forbrændte område. Hvis lægebehandling er nødvendig, fortsættes skylningen, indtil en læge har overtaget behandlingen.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Evt. irritation af hud, øjne og slimhinder, rødme og svie. Organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem (herunder hjerneskader).

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Vandtåge (aldrig vandstråle - spreder branden), skum, pulver eller kulsyre.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Undgå indånding af røggasser. Ved kraftig opvarmning eller brand dannes giftige gasser: Primært carbonoxider.

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Fjern beholdere om muligt eller nedkøl med vand. Brug trykluftmaske ved kraftig røgudvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Begræns spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak - se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Mindre mængder opsuges med papir og større mængder med granulat eller lign. Opsamles i egnede beholdere.

Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvisning til andre punkter:

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

Sørg for effektiv ventilation. Undgå kontakt med hud og øjne. Skift forurenede tøj. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

Opbevares i en veltillukket originalbeholder på et velventileret sted ved stuetemperatur.

Brandsikkert. Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for brandfarlige væsker skal nøje følges, herunder reglerne for brandfarligt oplag. Brandfareklasse: III-2 (55°C < Flamme punkt ≤ 100°C Blandbar med vand). 1 oplagsenhed = 50 liter.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

At. grænseværdi: 200 ppm = 260 mg/m³ EH (Methanol)

1000 ppm = 1900 mg/m³ (Ethanol)

200 ppm = 490 mg/m³ (Isopropylalkohol = Propan-2-ol)

10 ppm = 25 mg/m³ E (Eddikesyre)

E = Stoffet har en EF-grænseværdi. H = Kan optages gennem huden.

DNEL/PNEC: Ingen CSR.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

8.2. Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Sørg for effektiv ventilation.

Personlige værnemidler:

Indånding: Åndedrætsværn er ikke nødvendigt ved normal brug

Hud: Beskyttelseshandsker af butylgummi skal anvendes ved risiko for direkte kontakt eller stænk.

Gennembrudstid er ca. 3 timer. Altox har reduceret handskeguidens gennembrudstid med ca. en faktor 3, da standardtesten EN 374-3 er foretaget ved 23°C, mens temperaturen i praksis i handsken er ca. 35°C. Desuden strækkes elastiske handsker ved brug, så handsketykkelsen og dermed gennembrudstiden reduceres.

Øjne: Tætssluttende beskyttelsesbriller (EN166) ved risiko for stænk.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Ingen særlige.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:

Udseende:	Lilla væske
Lugt:	Svagt sødlig.
Lugtærskel (ppm):	Ikke bestemt
pH (20°C):	Ikke bestemt
Smeltepunkt (°C):	Ikke bestemt
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	98,3-158,9
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ingen tilgængelige data
Flammepunkt (°C):	>60
Fordampningshastighed (n-butylacetat=1):	0,3
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ikke relevant
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%):	Ingen tilgængelige data
Damptryk (mmHg):	32
Dampmassefylde (luft=1):	1,1
Relativ densitet (v/21 °C):	1,052
Opløselighed i vand (g/l, 20 °C):	Blandbar
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	Ikke bestemt
Selvantændelsestemperatur (°C):	Ikke bestemt
Viskositet (mPa*s, 20°C):	Ikke bestemt
Eksplosive egenskaber:	Ikke relevant
Oxiderende egenskaber:	Ikke relevant

9.2. Andre oplysninger:

Ingen relevante.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet:

Ingen tilgængelige data.

10.2. Kemisk stabilitet:

Stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser – se punkt 7.

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås:

Undgå varme samt dannelse af gnister og gløder.

10.5. Materialer, der skal undgås:

Kan reagere med stærke oxiderende stoffer samt aminer og carbonater.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved ophedning afgives meget giftige gasser: Primært carbonoxider.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger:**

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akut toksicitet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) = 83 mg/l/4H (Methanol) LC ₅₀ (rotte) = 117-125 mg/l/4H (Ethanol)	Ikke oplyst OECD 403	IUCLID ECHA diss.
Dermal	LC ₅₀ (rotte) = 46,5 mg/L/4h (Isopropanol) LD ₅₀ (kanin) = 15800 mg/kg (Methanol) LD _{Lo} (kanin) = 20000 mg/kg (Ethanol)	Ikke oplyst Ikke oplyst Ikke oplyst	Merck IUCLID UCLID
Oral	LD ₅₀ (kanin) = 12800 mg/kg (Isopropanol) LD ₅₀ (rotte) = 5628 mg/kg (Methanol) LD ₅₀ (rotte) = 1780 mg/kg (Ethanol) LD ₅₀ (rotte) = 4570 mg/kg (Isopropanol)	Ikke oplyst Ikke oplyst Ikke oplyst Ikke oplyst	RTECS IUCLID IUCLID ECHA diss.
Ætsning/irritation:	Moderat øjenirritation, kanin (Methanol) Ingen hudirritation, kanin (Ethanol) Ingen til moderat øjenirritation, kanin (Ethanol) Øjenirritation, kanin (Isopropanol)	Draize OECD 404 OECD 405 Draize	IUCLID IUCLID IUCLID IUCLID
Sensibilisering:	Ingen hudsensibilisering, marsvin (Methanol) Ingen hudsensibilisering, marsvin (Ethanol) Ingen hudsensibilisering, marsvin (Isopropanol)	Buehler GPMT, m.fl. Buehler	IUCLID IUCLID IUCLID
CMR:	Ingen carcinogenicitet, mus (Methanol) Data for mutagenicitet er ikke entydige (Methanol) TD _{Lo} (hunrotte, oral) = 5,2 ml/kg, 10D efter undfangelse: "Effects on embryo or fetus" (Methanol) TC _{Lo} (rotte, inhalation) = 1000 ppm: "Paternal and maternal effects" (Methanol)	Diverse Diverse Multigenerati ons Ikke oplyst	IUCLID IUCLID RTECS RTECS

Sandsynlige eksponeringsveje: Lunger, hud og mavetarmkanal.

Symptomer:

Indånding: Evt. irritation af åndedrætsorganerne.

Hud: Evt. irritation.

Øjne: Evt. irritation med rødme og svie.

Indtagelse: Evt. irritation af slimhinderne og ubehag.

Kroniske virkninger:

Gentagen eller længerevarende hudkontakt kan affedte hudens eget fedtlag. Få dyreforsøg med høje doser har medført kontaktdermatitis (betændelse i huden). Indånding af høje koncentrationer eller hyppig indånding af selv små mængder organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem (herunder hjerneskader og skader på synet).

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1. Toksicitet:**

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Pimephales promelas, 96h) > 10000 mg/l (Methanol) LC ₅₀ (Pimephales promelas, 96h) = 14200 mg/l (Ethanol)	Ikke oplyst Ikke oplyst	Leverandør Leverandør
Krebsdyr	EC ₅₀ (Ceriodaphnia dubia, 48h) = 11 mg/l (Methanol) EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 9268 - 14221 mg/l (Ethanol) EC ₅₀ (Daphnia magna, 48 timer) = 60 mg/l (Aluminiumammoniumsulfat)	Ikke oplyst (FW) Ikke oplyst (FW) Ikke oplyst	ICULID IUCLID EPA Ecotox
Alger	IC ₅₀ (Pseudokirchneriella subcapitata, 96h) = 15300 mg/l (Methanol) EC ₅₀ (Chlorella vulgaris, 72h) = 275 mg/l (Ethanol)	Ikke oplyst (FW) Ikke oplyst	EPA Ecotox Leverandør

12.2. Persistens og nedbrydelighed:

Methanol, ethanol og isopropanol er let nedbrydelige.

Aluminiumammoniumsulfat er et uorganisk stof og betragtes derfor som svært nedbrydeligt.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:

Methanol, ethanol og isopropanol: Log K_{ow} < 1 - Ingen signifikant bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord:

Methanol: K_{oc} < 1 - Meget stor mobilitet i forventes i jordmiljøer.

Ethanol og Isopropanol: K_{oc} < 10 - Meget stor mobilitet i forventes i jordmiljøer.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6. Andre negative virkninger:

Ingen kendte.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling:

Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikaliegruppe:	EAK-kode:
H/Z	16 05 06 (rester)
H/Z	15 02 02 (absorptionsmidler forurenede med produktet)

PUNKT 14: Transportoplysninger

Ikke omfattet af transportreglerne (ADR/RID).

14.1. UN-nr.: Ingen

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): Ingen

14.3. Transportfareklasse(r): Ingen

14.4. Emballagegruppe: Ingen

14.5. Miljøfarer: Ingen.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden: Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. Arbejdsministeriets bek. om unges arbejde).

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdstilsynets bek. om arbejdets udførelse).

Anden mærkning:

PR-nr.: Skal ikke anmeldes – se punkt 16.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSR.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Faresætninger angivet under punkt 2 og 3:

R 10:	Brandfarlig.
R 11:	Meget brandfarlig.
R 23/24/25:	Giftig ved indånding, ved hudkontakt og ved indtagelse.
R 35:	Alvorlig ætsningsfare.
R 36:	Irriterer øjnene.
R 36/37/38:	Irriterer øjnene, åndedrætsorganerne og huden.
R 39/23/24/25:	Giftig: fare for varig alvorlig skade på helbred ved indånding, hudkontakt og indtagelse.
R 43:	Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
R 67:	Dampe kan give sløvhed og svimmelhed.
H225:	Meget brandfarlig væske og damp.
H226:	Brandfarlig væske og damp.
H301+H311+H331:	Giftig ved indtagelse, hudkontakt eller indånding.
H314:	Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.
H315:	Forårsager hudirritation.
H317:	Kan forårsage allergisk hudreaktion.
H319:	Forårsager alvorlig øjenirritation.
H335:	Kan forårsage irritation af luftvejene.
H336:	Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.
H370:	Forårsager organskader.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Forkortelser:

ADR = European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road

RID = Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail

At. = Arbejdstilsynet

CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet

CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)

EC₅₀ = Effect Concentration 50 % (Effektkoncentration 50 %)

IC₅₀ = Inhibitory Concentration 50 % (Hæmningskoncentration 50 %)

DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)

FW = Fresh Water (Ferskvand)

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 % (Dødelig koncentration 50 %)

LD₅₀ = Lethal Dose 50 % (Dødelig dosis 50 %)

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)

PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffektkoncentration)

TC_{Lo} = Toxic Concentration Low (Laveste skadelige koncentration)

TD_{Lo} = Toxic Dose Low (Laveste skadelige dosis)

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)

Litteratur:

EPA Ecotox = US Environmental Protection Agency (database over økotoxikologiske data for kemiske stoffer)

ECHA diss. = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside.

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information (International kemikaliedatabase med information om kemiske stoffer)

RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances (database over toksiske effekter af kemiske stoffer)

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Produktet må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Yderligere oplysninger:

Udarbejdet ud fra de oplysninger tilgængelige for Alttox d. 8. august 2014.

Produktet skal ikke anmeldes til Produktregistret, da det importeres/produceres i mængder under 100 kg pr. år.

Ændringer siden forudgående version:

1-16

Udarbejdet af: Alttox a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 / BN – kvalitetskontrol PW